

Vekselvirkninger

handlingsvejledning til fremme og støtte af innovation hubs og kreativcentre fjernt fra metropolen

Juni 2020

Natascha Pösel og
Inge Schröder

Kolofon

Udgiver

Muthesius University of Fine Arts and Design, Projekt VekselWirk

Redaktion & lay-out

Natascha Pösel & Inge Schröder under medvirken af Tinoosh Kiyani Razi

Forfattere

Natascha Pösel M.A. Akademisk projektmedarbejder ved projektet VekselWirk for Muthesius University of Fine Arts and Design. Magister i litteraturvidenskab og kunsthistorie. Hendes hovederhverv er som selvstændig kreativ projektmanager og tekstforfatter. www.gute-texte-kiel.de

Dr. Inge Schröder Projektleder ved projektet VekselWirk. Dr.habil antropolog og ekspert på innovationsforskningsområdet. Siden 2017 akademisk leder ved Muthesius Transferpark. www.transferpark.muthesius-kunsthochschule.de

Design og illustrationer

Tinoosh Kiyani Razi

Dansk oversættelse

Nina Koldby Nauer

ISBN

978-3-948359-11-9

Dette projekt finansieres af midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling

Interreg
Deutschland - Danmark

WX **VekselWirk**

muthesius
kunsthochschule

Ved Muthesius University of Fine Arts and Design i Kiel tilbydes fire studieområder til omkring 650 studerende af ca. 30 professorer: Industriedesign (med master-fokusområderne interface design og medical design), kommunikationsdesign (inklusive interaktivt informationsdesign), rumstrategier (fokusområderne spatial design og scenografi) og fri kunst. Ved alle studieområder er følgende afslutningsgrader mulige: Bachelor of arts, master of arts og promovering.

Vekselvirkninger

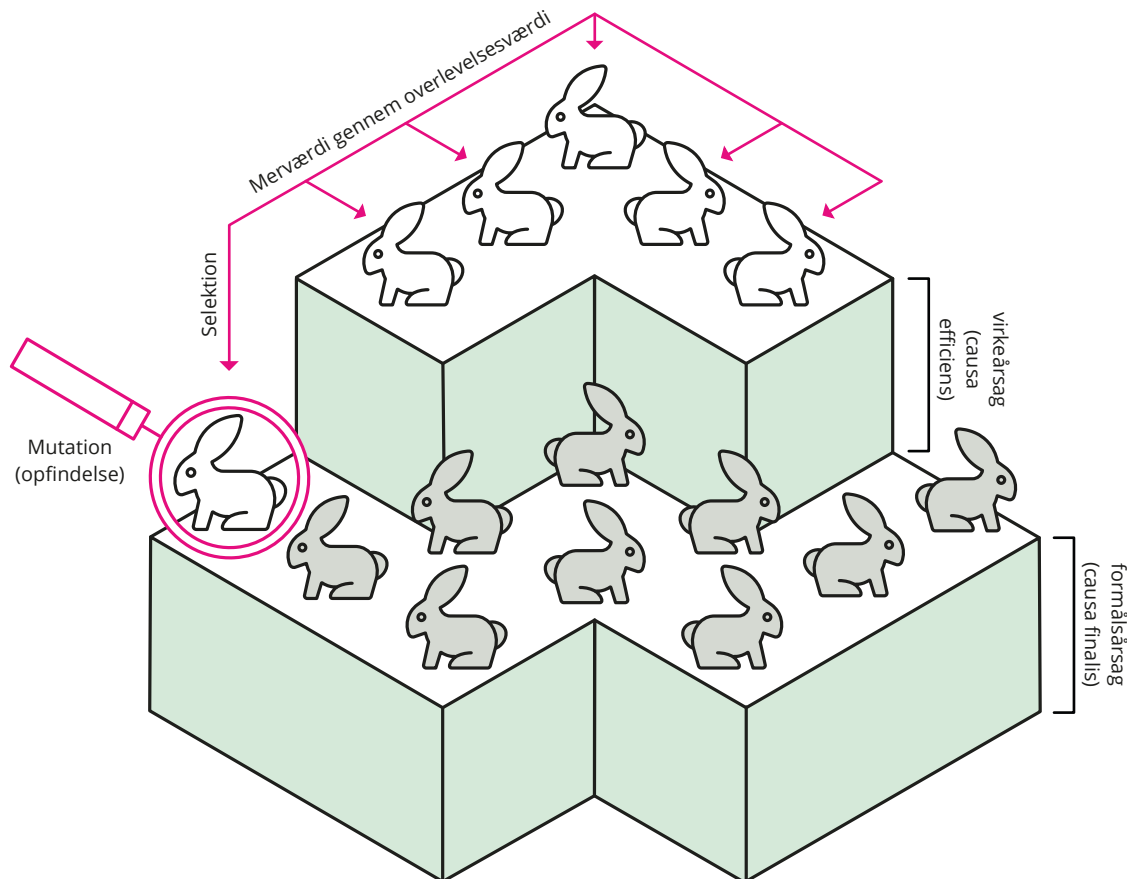
Natascha Pösel og Inge Schröder

Juni 2020

Stof til eftertanke

Hvordan fungerer et innovationsøkosystem?

Og hvad betyder „innovation“?

Hvad innovationsforskning og biologi har til fælles

I økonomividenskabelig innovationsforskning spiller begrebet innovationsøkosystem en vigtig rolle. Konceptet tager udgangspunkt i biologiske økosystemer, og er baseret på analysen af økonomiske kontekster i analogi til biologiske fænomener. I et innovationsøkosystem agerer de enkelte aktører ikke autonomt, men i mere eller mindre udpræget afhængighed af hinanden. Det drejer sig altså om relationer, eller også: vekselvirkinger.

Projektsetting „VekselWirk“ og forskningsemne

I den tysk-danske grænseregions programkontekst var dette grunden til at følge spørgsmålet, om og især hvordan trivslen af innovationsøkosystemer i programregionen kunne fremmes. Et komplekst projekt blev sat i gang. VekselWirk er et EU Interreg-projekt med i alt 11 partnere

fra to tyske byer (Kiel, Lübeck) og to danske byer (Kolding, Roskilde). Projektet startede den 1. juli 2017 og var planlagt til at ende den 30. juni 2020. Nogle partnere planlægger en forlængelse af projektet til den 31. marts 2021. Projektets målsætning var, at aktivere regionens innovationspotentiale i de kulturelle og kreative erhverv.

EU's overordnede program mål er aktiveringen af de kreative erhvervs innovationspotentiale for produkt-, proces-, og socialinnovation i programregionen.

Muthesius University of Fine Arts and Design havde som forskningsopgave at undersøge håndteringen af ko-evolutionære udviklingsprocesser i kreative innovationsøkosystemer i ikke-metropolregioner i den tysk-danske grænseregion. Og ud fra denne undersøgelse aflede en handlingsvejledning.

Kreativ forskningstilgang: Økosystemer og evolution

Men hvad har innovationsforskning med evolutionsteori at gøre? Mere end man tror. Et biologisk økosystem er et åbent system, hvor organismer af samme art (intraspecifik) interagerer med organismer af forskellige arter (interspecifik) og med deres abiotiske omverden. Organismerne er forbundet gennem kausale og funktionelle vekselvirkninger. Interaktioner indenfor en art, mellem arterne og med den uorganiske omverden finder sted. Økosystemer kan være mere eller mindre dynamiske, men er aldrig helt stabile. En ny balance stiller sig altid ind; forståelsen for dette udgør målet i biologisk forskning. Med stigende artsrigdom tiltager biodiversitet og vekselvirkninger, så delvist meget komplekse systemer opstår. Og hvad minder det os om?

Buzzwords about creative impact: „Let’s talk inno!“

I det almene sprogbrug omkring emnet innovation, dog især blandt de progressive "fremtidsmagere", findes der mange sproglige referencer til evolutionsøkologien; der tales om kreative biotoper, cross-pollination, spill-over effekt eller netop innovationsøkosystemer. Det lader til at være et populært motiv, men også mønster indenfor politiske og økonomiske kontekster at referere til naturkredsløb. Uvist er, om alle altid præcist ved, hvad de taler om. Og om de mener det samme. For den dybere forståelse: Biologiske økosystemer er resultatet af evolutionære og koevolutionære processer. Forståelsen for et økosystem, dets oprindelse og dets dynamik kræver altså en grundlæggende forståelse af evolutionsprincipper.

Innovation betyder overlevelse af den bedst tilpassede

Naturen leverer os således en model. Den har et afprøvet mønster, for at noget nyt kan opstå. Et kredsløb, der både skaber vækst og sikrer overlevelsen. Den biologiske evolution beror på tre centrale processer: mutation, rekombination (crossing over) og selektion. Mutationer frembringer nye varianter i en ikke-målrettet tilfældighedsproces. Rekombinationen frembringer, i en delvis målrettet proces, nye varianter af organismer, der er baseret på en blanding af allerede "afprøvede" gener. Igennem rekombination opstår nye kendetegnskombinationer, der øger den genetiske variabilitet i populationen. I sidste ende er selektionen en målrettet søgeproces, der udvælger de til omverdenen bedst tilpassede organismer, og der bestemmer retningen. Hvorved det i innovationskonteksten

selvfølgelig ikke drejer sig om en ny kombination af gener, men om udveksling af ideer.

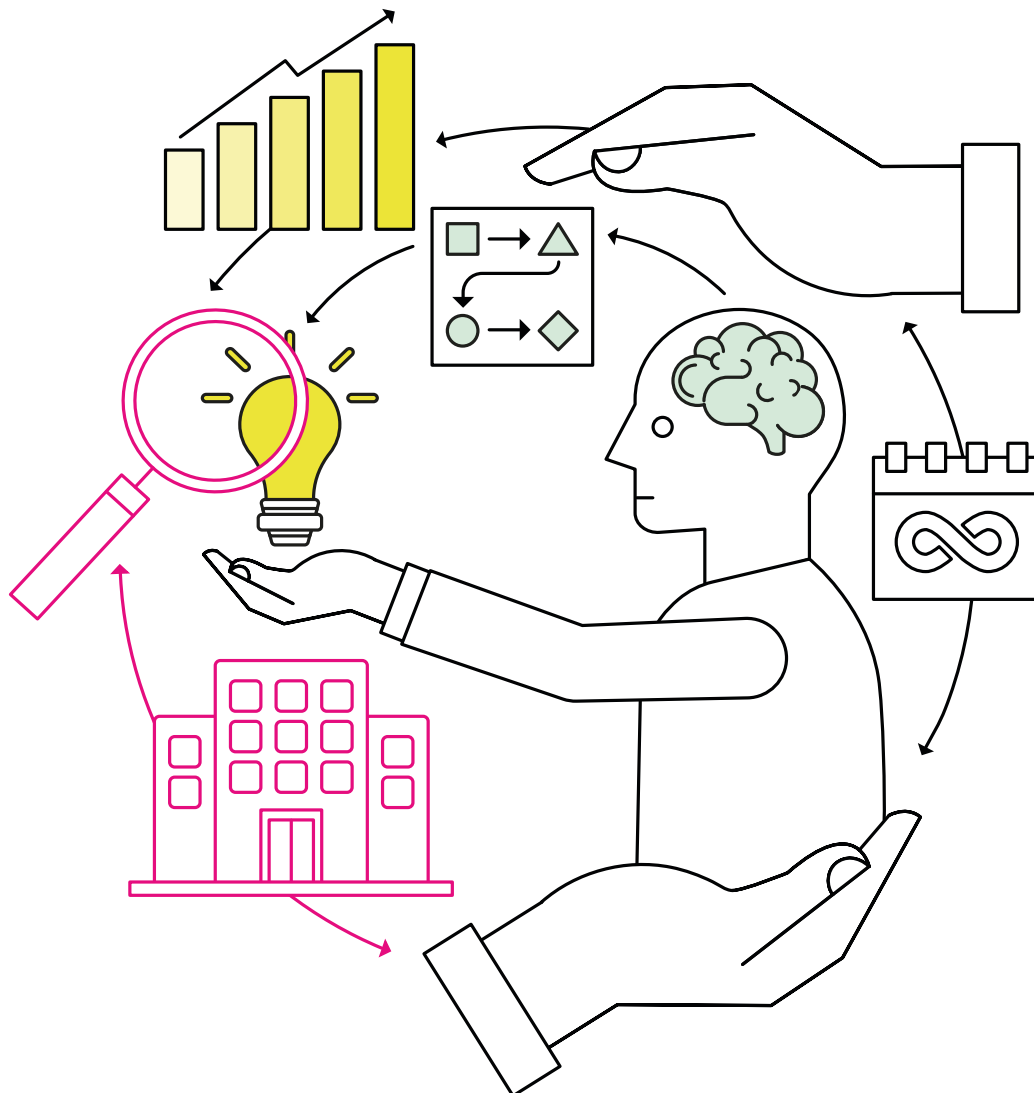
Cui bono? Eller: Hvorfor gør vi det overhovedet?

For at forstå, hvordan aktører i innovationsøkosystemer forholder sig og hvilke interesser de følger, må vi først tænke grundigt over forskningstilgangen. At vende blikket mod evolutionsøkologien hjælper også her. For det gælder om at skelne mellem formålsårsag og virkeårsag. Det enkelte spørgsmål: "Hvorfor er sneharen hvid om vinteren?" kan biologen nemlig svare korrekt på - på to måder. Et rigtigt svar er: "Sneharen er hvid, fordi den ved hjælp af denne strategi er mindre synlig for rovdyr, og derved øger dens overlevelsese- og forplantningschancer." Det andet, ligeledes rigtige svar er: „Sneharen er hvid, fordi hårrødderne af dens pels sæsonbetinget ikke danner pigmenter." Svarene genspejler forskellige synsvinkler. I første tilfælde bliver spørgsmålet om formålet besvaret, i det andet tilfælde spørgsmålet om funktionen, den såkaldte virkeårsag. Evolutionen kender to værdiskalaer: overlevelseseværdien for generne og nytteværdien for individet. Overført til den økonomiske kontekst betyder det: Dem, der vil fremme trivsel af innovationsøkosystemer, må holde øje med begge dele: Både det overordnede, langtsigtede mål - overlevelsen af en region - og individuel nytte og motivation for den enkelte til at udfolde hans eller hendes kreative innovationspotentialer fuldt ud. At tænke det ene uden det andet ville være dømt til at mislykkes fra begyndelsen.

Vidensgab

Beslutningstagere gør sig klar

Hvad må jeg vide?

Kreativt potentiale - hvad præcis vil jeg støtte?

Dem, der vil støtte projekter, hvor der står noget med "innovation og kreative erhverv" på, må gøre sig bevidst, at de i denne kontekst må være opmærksomme på både en længde- og tværsnitvirkning af innovation gennem kreative erhverv. I den generelle støtte for kreative går denne differentiering næsten altid under. En diffus retning hæmmer dog velmente støtteprojekter og hindrer i sidste ende sande kreative i at udfolde deres innovationspotentiale fuldstændigt.

Aldrig mere støtte til alt-i-en-løsninger!

Dog kunne støtteformålet, resp. differentieringen af breddevirkning og dybdevirkning, jo allerede tydeliggøres i ansøgningsskemaer og projektskitser - i hvert fald, hvis man ville spørge målrettet: "Hvem præcist skal støtten fremme?" På en eller anden måde at støtte alt og alle er for upræcist, og ender tit i en sløret støttelogik og bred støttespredning. I tværsnitvirkningen understøtter de kreative erhverv sædvanligt andre kommercielle virksomheder eller organisationer som serviceyder. Dette er også

hensigtsmæssigt og kreativt, men udnytter ikke de kreative erhvervs fulde innovationspotentiale. Som serviceyder kan den kreative kun være så innovativ, som klienten tillader det. Sat på spidsen: Imellem serviceyder og håndlanger går der ofte kun en hårfin grænse.

Længdesnittet sigter, i det lange løb, på at støtte den egenmotiverede innovationskraft af de kreative selv. Dybdevirkningen i relation til forventede innovationer kan nemlig først blomstre, når de kreative - selvbevidst og selvbestemt - begynder at drage fra deres indre og at finde tilbage til deres helt egne kompetencer: Skabelsens akt.

Fra sexgudinde til våbenpioner

Et klassisk `open innovation` eksempel for cross-innovation i længdesnit er Hedy Lamarrs historie, en hollywoodstjerne i 30erne/40erne. I 20erne eksperimenterede kunstneren sammen med en musikerven med at synkronisere pianolas (selvspillende klaver). Det lykkedes for dem ved hjælp af hulstrimler. Senere overførte Lamarr denne løsningstilgang, dreven af hendes åbenhed overfor aktuelle verdensproblemer, fra et livsområde (musik) til et andet (militær), og revolutionerede derved torpedoteknikken. Patentet af simultan frekvensskifte indgik i US-Navys skibsteknologi og i kommunikationsteknologien. Den dag i dag bliver dette princip stadig brugt til WLAN- og bluetooth- forbindelser. Havde ansøgningen, at krydse musik og militær, bestået i støtte med ren tværsvirkning, ville spørgsmålet: "Hvordan kan musik støtte militæret?" i resultatet nok have ført til en soldatersang som "Lilli Marleen" af Lale Andersen. Man ville have opnået en kunstnerisk intervention for at styrke troppernes moral: Produceret et hit, men sikkert ikke muliggjort en banebrydende innovation.

Beslut målrettet - og bedre!

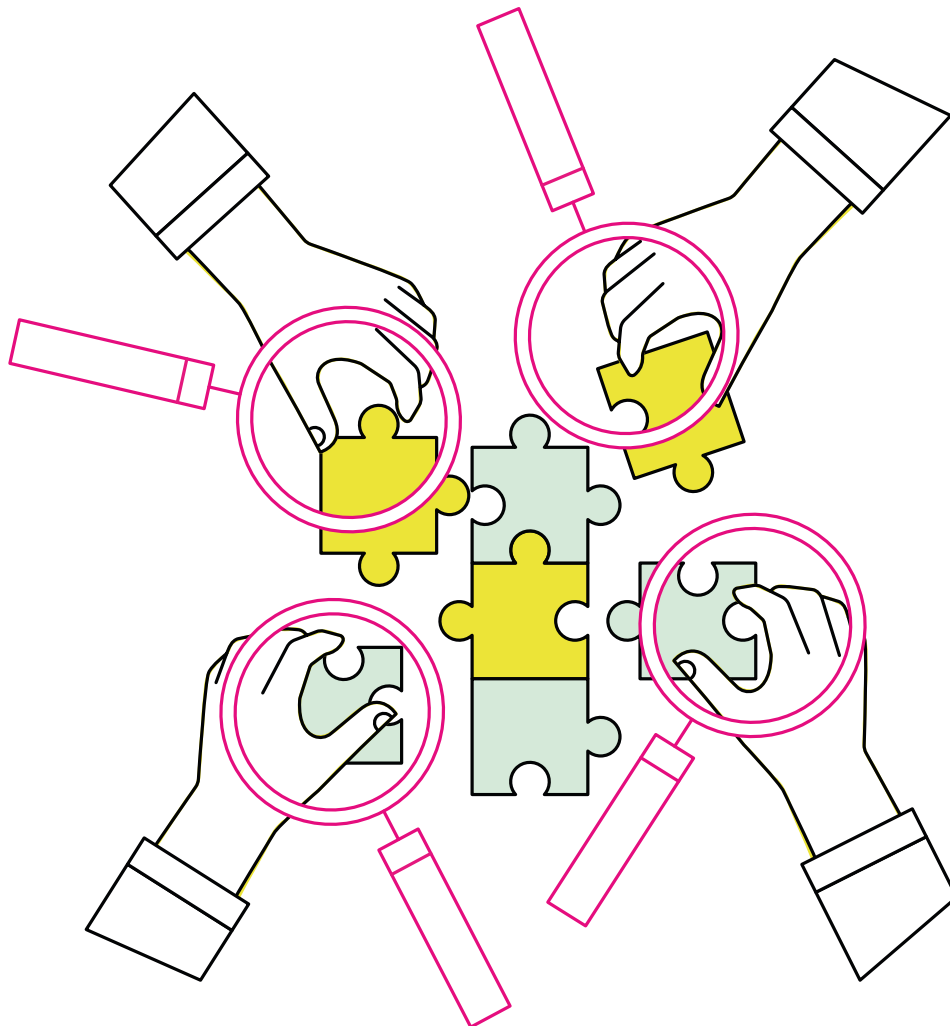
Sand innovation er således overførsel fra idé til merværdi. For at trigge denne transformation er det på den ene side vigtigt, først og fremmest at identificere de kreatives grundlæggende behov og at forbedre deres livs- og arbejdsvilkår i tværsnit, fx gennem støtte af passende arbejdsrum i kreative biotoper til rimelige penge. Eller ved at sætte faire lønninger for kreativt arbejde igennem. Støtten af længdesnitvirkningen kræver dog andre instrumenter. Som fx tilbuddet til mastermind-grupper, match-making af co-creation-tandemmer eller kvalificerede mentoring- og transfer- programmer. Både tvær- og længdesnitvirkningen kan sikkert forsvares. Men det

kræver i første omgang, at kunne skelne mellem dem. Ved kontrol af projektansøgninger er det absolut nødvendigt at sikre, at projektmål, foranstaltninger og aktiviteter enten vender mod den ene eller den anden virkningsretning. At ville slå to fluer med et smæk, bremser sig ofte gensidigt.

Støttelogik

Faktatjek

Hvad skal jeg kræve?

Hvad er min rolle som beslutningstager?

Den gode nyhed er: Du behøver ikke selv at være kreativ for at støtte innovationer, der har effekt på det overordnede programniveau. Det er nok, hvis du ved, hvordan et intakt innovationsøkosystem fungerer. Den dårlige nyhed er: Innovation kan ikke forordnes top-down. Selv hvis politikken ville ønske det. Det er derfor hjælpsomt, hvis du koncentrerer dig på din funktion.

Mens virksomheder, kreative og start-ups svarer til arketyper af en opfinder, opdagelsesrejsende eller erkendende, indtager du rollen som facilitator. Det vil bringe dig videre, at blive klar over din position og relationerne

indenfor dit system. Og du vil blive mere sikker i, hvilket næste skridt der skal tages, for at en merværdi for din region bliver mere sandsynlig.

Udkast mod dårlig planlægning

Imens management-, organisations- og planlægningsprocesser forløber lineært, er udkastprocesser resultatåbne, forløber i bølger eller amplituder, følger det nye og uventede og kræver ud over at udkaste også at forkaste. Denne grundlæggende forståelse for processen med kreativt arbejde burde du kræve fra dine projektpartnere. Dem, der har påtaget sig ansvaret for at støtte kreative

erhverv, burde tydeligt begrunde, hvorfor og også hvordan visse foranstaltninger lukker op for det påkrævede frirum for målgruppen.

Bliv skeptisk, hvis en projektansøgning ensidigt følger logikken af bureaukratiske styringsprocesser. Output-indikatorer, der fx fastlægger et konkret antal af opståede innovationer på forskud, er useriøse. Spørg venligst konkret, hvorfor og især hvordan enkelte aktiviteter, som fx et tilbud om digitale uddannelsesplatforme (MOOC), skal frembringe en individuel nytteværdi for målgruppen. I tvivl hjælper fagligt råd. Brug erfaringen og ekspertisen fra insiderne i de kreative erhverv.

Plan og realitet - fremlæg interesser

Projekt-design og projektvirkelighed ligger nogle gange langt fra hinanden. Det er ikke noget usædvanligt. Tværtimod. Det kan endda være gavnligt, hvis projekt-designet er åbent overfor kreative sammenstød og dermed muliggør uventede forbindelser og tilfældige møder mellem potentielle innovatorer på tværs af fag. Et kreativt crash - i negativ betydning - opstår dog, hvis de kreative erhvervs individuelle formålsinteresser enten slet ikke, eller kun marginalt er forankret i størstedelen af projektpartnerens egen portfolio.

Hvordan kan det undgås? Ved at bede projektpartnerne om at fremlægge deres DNA, fx i form af et vision/mission-statement, for så at kunne kontrollere, om en målgruppeorienteret støtte af de kulturelle og kreative erhverv overhovedet kan være realistisk i forhold til en partners særinteresser eller forskellige partneres divergerende interesser.

Alt om kreative erhverv

I det mindste skulle følgende sikres indenfor projekt-kontekstens rammer: Forvent af alle projektpartnere sagkundskab om definitionen af, hvad der forstås under kreative erhverv. Spørg fx gennem stikprøver ind til basal viden: Eksempelvis, hvad er specifikt ved branchen, eller hvad er forskellen på design og design thinking? Den indholdsmæssige beskrivelse af, hvad der forstås under begrebet "kulturelle og kreative erhverv", er Europa- og verdensomspændende næsten den samme. Der findes 12 delbrancher.

Hermed menes både yngre, men også erfarne fagfolk, der allerede har opnået kvalifikation og har bevist deres professionalitet som kultur-, kreativ-, og medieskabende. Selvfølgelig er hvert menneske kreativt. Ligesom hvert

menneske kan synge. Man lytter bare ikke gerne til enhver. Det er forskellen på den kreative amatør.

Derigennem opstår specielle støttebehov, der normalt hverken bliver mødt af den traditionel prægede iværksætterstøtte, eller hensigtsmæssigt støttet af den digital drevne start-up scene.

De kulturelle og kreative erhvervs sårbarhed viste sig tydeligt i Corona-krise (status april 2020). Ved fordelingen af akutte nødhjælpsspakker blev der - ikke kun i Slesvig-Holsten - ikke taget højde for branchens særlige vilkår. Statens kompetencecenter for kulturelle og kreative erhverv i Tyskland vurderede i en analyse:

„På grund af beskæftigelsesstrukturen (...) er gruppen af selvstændige, freelancere og minijobber i krisen meget udsat. Problemerne kan i mange tilfælde indenfor kort tid føre til eksistensnød.“

En stor del af de kulturelle og kreative erhverv i Tyskland blev direkte henvist til sociale ydelser. Imens der i Danmark også blev hjulpet kunstnere, freelancere og soloselvstændige igennem krisen.

Kontrolniveau

Realitetstjek

Hvordan udfoldes kritikens kraft?

Passe og pleje som opgave

Der, hvor vi finder naturligt opståede kreative biotoper, fungerer det med udviklingen af et levende innovations-økosystem næsten af sig selv: Metropolerne i denne verden lader til at have en fordel. Befolkningstætheden af kreative, der befrugter hinanden, er simpelthen større. Men også væk fra metropolen findes kreativitetspionerer. Ikke-metropolregioner forsøger derfor, som en slags ulempe-kompensation, at gribe ind som intervenerende fødselshjælpere. Dette sker igennem et utal af netværks-, rådgivnings-, og understøttelsesydelse for virksomheder, kreative og start-ups.

Skomager bliv ved din læst

Som nævnt indledende, fører hver innovationsaktivitet til en dobbelteffekt. Umiddelbart virkningen på omgivelserne og middelbart opfyldelsen af det overordnede formål. At få disse to værdiskalaer til at overlape, kræver kunsten at afveje, kontrollere og tage beslutninger. Det må man have i tankerne. I fokus af de umiddelbare innovationshændelser står de kreative, start-ups og virksomheder. De er aktive på virkeniveauet. Mens formidlere har opgaven at beskytte innovatorerne. Således burde formidlerne holde sig væk fra de kreative processer.

Kend dine faglige grænser

Formidlere indenfor feltet innovationsudvikling formidler mellem viden og merværdi på formålsniveauet. De kan findes i institutioner som fx lokale erhvervsråd eller universitetets transfercentre. Ekspertes, der ved hvordan man gennemfører kvalificerede starter-programmer og selektionsprocesser, findes som regel også her. På det område har de også den operative kompetence. Hvorimod formidlere indenfor feltet innovationsdiskurs formidler mellem samfundsmæssige interesser og politisk viljedannelse. Denne diskurs kan også komme fra NGO'er eller uafhængige kulturskabende. Disse formidlers kompetencer ligger rettere i at give stof til eftertanke og afgøre effekten af innovationer. Og mindre i at dyrke

frugtbringende vilkår for opståelsen af uafhængige og kreative rum på egen hånd.

Plejeinstruktioner for innovationskultur

En målrettet intervention kan ligge i implementeringen eller understøttelsen af en kimcelle: en kreativ hot-spot eller et knudepunkt for innovativ aktivitet. Hvis der er planlagt offentlig støtte for det, er et vel-orchestreret projekt design nødvendigt. At dirigere dette med finfølelse, forudsætter virkeligt kloge spørgsmål fra støttegiveren, for således at diktere en livlig rytme. Forfin kunsten at spørge kritisk. På den måde kan bureaukrati med bedre procesdesign også blive til en innovationsmotor i sig selv.

Kunsten at give kritik

„At læse gør alsidig, at forhandle gør nærværende. Og at skrive gør akkurat“, siger Francis Bacon. Dette burde du ikke slippe af syne, når du befinder dig på kontrolniveauet. Ved kontrolproceduren anbefales det dig, som offentlig støttegiver, at rette fokuset mere mod indhold. Indholdsmæssige kontrolkriterier skulle komme før formelle kriterier. Gør dig umage og gå i dialog: Ved hjælp af en flertrinnet ansøgningsprocedure og et ”præ”-trin, der fokuserer på indhold som pitch-decks, projektskitser eller kreative formater. Dem, der ikke præcist kan sige, hvad de vil, ryger tidligt ud. Ved den efterfølgende formelle kontrol (finansiering osv.) må man også altid have i baghovedet, om indholdet stadig passer. Hvis indholdet bliver udvandet, for at tilpasse sig formelle kriterier, fungerer det simpelthen ikke. Kræv klarhed i udtrykket af ansøgeren. Skeln mellem virke- og formålsniveau. Spørg ikke kun ”hvorfor”, men også ”hvordan”. Stil konkrete spørgsmål, og forlang præcise svar. Til punkt og prikke!

10 kloge spørgsmål, der går til den - dette kunne blive jeres ansøgningsskema!

PROJEKTSKITSE

Ansøgning om støtte til en Innovation hub

1 Udviklingsudfordring og lokal løsning [Maks. 350 ord]

Hvilken udfordring for udvikling er dit projekt rettet mod?

.....

2 Best-practice-projekt [Maks. 750 ord]

Beskriv dit projekt som fremtidsorienteret og vis, hvordan det præsenterer en enkel, effektiv lokal løsning på et problem eller en udfordring.

.....

3 Kohærens og konvergens [Maks. 300 ord]

Hvordan refererer dit projekt til overordnede program- og projektmål? Hvem er dine målgrupper? Hvordan vil du - gennem foranstaltninger og aktiviteter - nå ud til dem? Hvordan og hvorfor gavner enkelte foranstaltninger og aktiviteter det definerede projektmål?

4 Integration [Maks. 200 ord]

Hvordan passer projektet ind i ansøgerens overordnede helhedsstrategi?

.....

5 Mulighed for overførsel [Maks. 300 ord]

Hvilket potentiale har dit projekt for at blive videreudviklet, tilpasset, repliceret og /eller skaleret et andet sted?

.....

6 Samarbejde [Maks. 150 ord]

Beskriv, om og hvordan dit projekt gennem effektive partnerskaber mellem forskellige aktører i værdikæden (offentlig, privat, og civil sektor) er opstået. Nævn partnernes kompetencer og ansvarsområder.

.....

7 Kreativitet [Maks. 150 ord]

Hvilke ideer har du, hvordan dine aktiviteter kann blive fomidlet kreativt og virkningsfuldt, for at gøre offentligheden opmærksom på dem?

.....

8 Kapaciteter for deltagelse [Maks. 100 ord]

Hvilke kapaciteter har du, for at gennemføre projektet (tag højde for tid, ressourcer osv.)?

.....

9 Anden information [Maks. 100 ord]

Benyt dig af lejligheden her, for at give os anden information om dit projekt.

.....

10 Multimedia-inhold

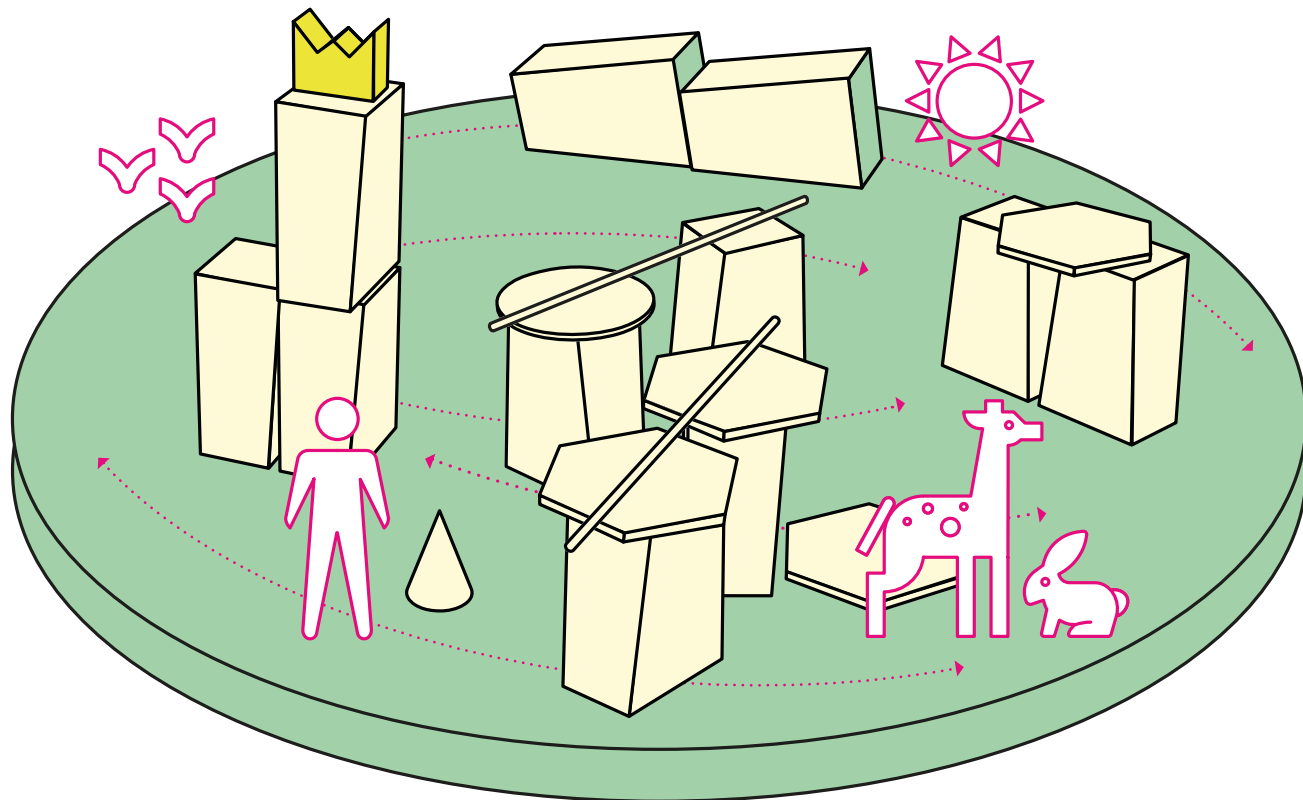
Indsend et selvforklarende tre minutters pitch-deck på fem slides: Udfordring, idé, løsning, projektbeskrivelse, næste skridt. Venligst indsend - hvis der findes - supplerende links til yderligere støttende multimediale formater af eget valg, for at præsentere dit projekt (podcast, animation/video, kunst-performance eller lignende).

.....

Spilleglæde

Begribe i stedet for at lære

Hvilken metode hjælper mig?

Jeg kan heller ikke rigtigt forklare dig det ...

Begrebet innovationsøkosystem tager som sagt udgangspunkt i biologiske økosystemer, og er baseret på analysen af økonomiske kontekster i analogi til biologiske fænomener. I et økosystem drejer det sig om vekselvirkinger, eller også: relationer.

Lokale innovationsøkosystemer er komplekse. Både set fra det overordnede perspektiv som beslutningstagere, men også fra det operative perspektiv som skabende. Stakeholders og "players" i et innovationsøkosystem er for det meste bevidste om, at de i et system, der er åbent til alle sider, ikke kun burde arbejde indenfor deres egen peer-gruppe, men at de også burde samarbejde med andre organisationer i komplekse netværk. Det er dog svært at sætte ord på kvaliteten af disse relationer og vekselvirkninger.

Jeg er her – er der andre?

Alle de farverige fugle, der udgør et levende innovationsøkosystem, er udsat for disse vekselvirkningers dynamik: Organisationer der fremmer erhverslivet, kommunale forvaltninger, erhvervsrådsrepræsentanter, politikere eller andre instanser spiller en rolle. Ligesom insidere og eksperter for åbne innovationsprocesser: institutioner, forretningsdrivende og community manager af innovation hubs, FabLabs, iværksættercentre eller kreative centre. Og last but not least: Innovatorerne selv! De kulturelle og kreative erhverv med deres iværksættere og freelancere, ligesom start-ups, studerende, men også manager i relativt lukkede organisationer, som fx virksomheder, hvor alle, på en eller anden måde, står i relation og forholder sig til hinanden i dette dynamiske, ikke-hierarkiske innovationsøkosystem.

Relation slår netværk

Hvordan kan graden i kompleksiteten begribes, for at være bedre rustet? For grupper og organisationer kan vende sig mod hinanden, stå skulder mod skulder, de kan vende sig bort, være fjendtlige overfor hinanden, blokere hinanden eller bakke op om hinanden, de kan skubbe til en gruppe, støtte hinanden, danne fundamentet eller bygge på hinanden. At kaste et blik mod evolutionsbiologien hjælper også her. I hvert fald i teorien.

Interspecifikke relationer, sådan lyder den biologiske vending, mellem individer eller populationer af forskellige arter kan være hæmmende eller fremmede for en eller begge parter. Evolutionsøkologien skelner meget præcist mellem løse formålsrelationer som alliancer og korte partnerskaber til gavn for begge (som i mutualisme) eller livsnødvendige, tætte partnerskaber, som symbioser og konkurrencerelationer, som parasitisme og epiparasitisme (=rovdyr- byttedyr-relation). Dette hjælper måske på den abstrakte forståelse. Men ikke, for at komme videre på praktisk plan.

Kom, lad os lege!

Med „Creative Family and other animals“ har vi således udviklet en variant af en systemisk opstilling, der gør det muligt at opleve disse relationer på tværs af organisationer og grupper i praksis. Her drejer det sig ikke om individernes følelser eller konflikter indenfor en gruppe eller organisation, men om legen med relationer, interaktioner og interesser af repræsentanter på tværs af arter (interspecifik). Hvem deler ansvaret? Burde enkelte brikker stå eller forholde sig anderledes til hinanden, for at en bestemt opgave er i bedre hænder? Hvad er det aller-allervigtigste, og hvem står inde for hvad?

I kan enten bruge brætspillet for at følge et spørgsmål som fx: *„Hvor står jeg som community manager i min innovation hub?“* Eller I kan simulere en customer journey for at afprøve, om jeres innovationssystem understøtter en bestemt målgruppes behov funktionelt. Eller en planlagt intervention, som at implementere et tvær-nationalt coworking-space i en eksisterende innovation hub, spilles strategisk igennem. Samarbejd. Alt er tilladt.

My Creative Family and Other Animals

Dette Serious Game spil vi har udviklet, er som brætspil tilgængeligt i hver af de fire byer Kiel, Lübeck, Kolding og Roskilde som enkeltudgave.

Henvend dig til:

s.mirpourian@anscharcampus.de

leebj@businesskolding.dk

eckardt@tzi.de

jsloth@rhs.dk

Hvis du gerne vil modtage yderligere informationer, henvend dig gerne til forfatterne:

Dr. Inge Schröder

schröder@muthesius.de

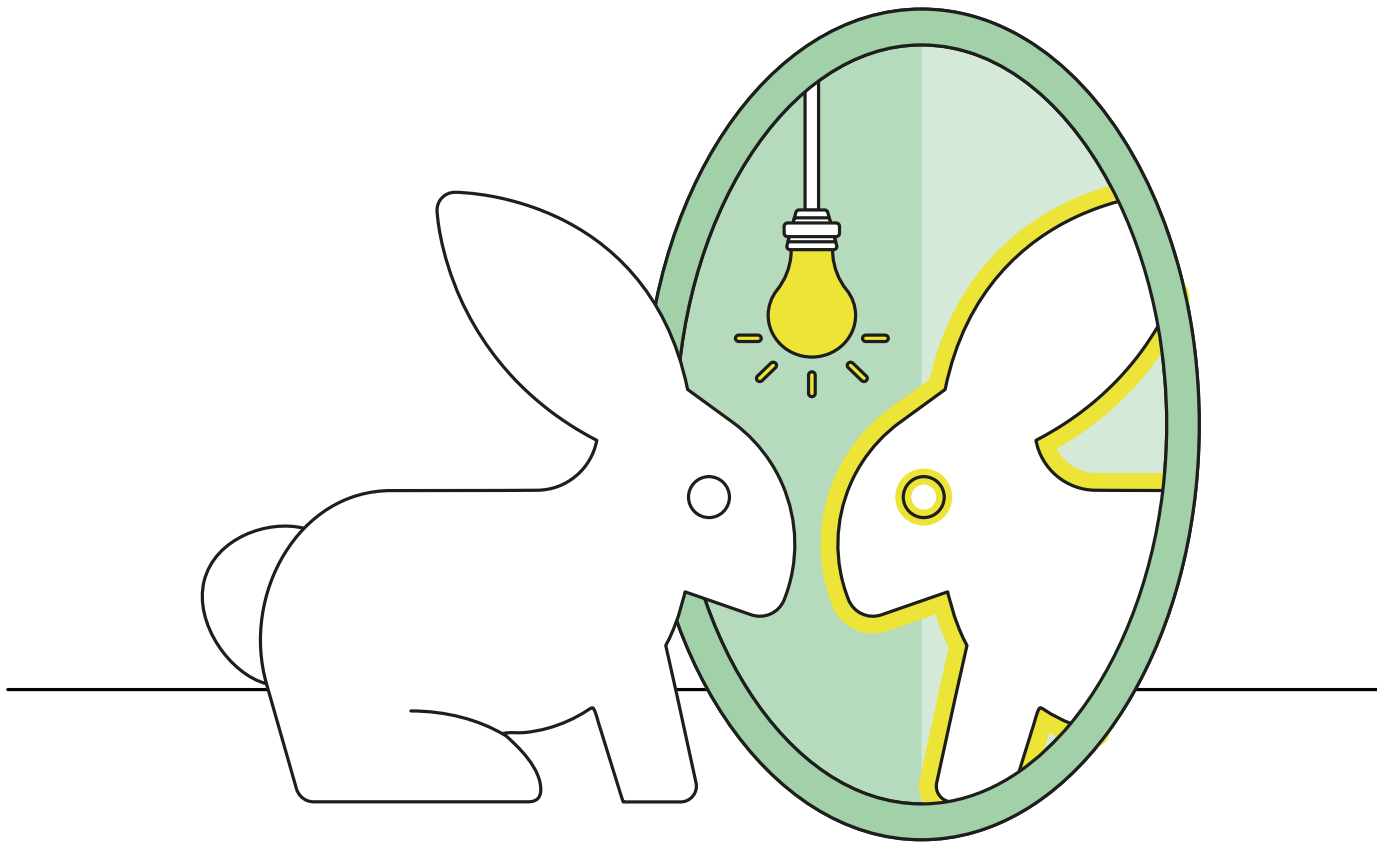
Natascha Pösel

info@gute-texte-kiel.de

Ordkløverier

Overvej

Hvad præcist mener du?

Hvad betyder egentlig ...

Nogle gange er det godt, at nærme sig indholdet gennem ordet og betydningen. Denne erfaring har vi, som Muthesius University of Fine Arts and Design forskingshold i projektet VekselWirk, delt meget intensivt. Nogle af vores `snigeforsøg`, `ordfindelsessløjfer`, to- og treklang deler vi også gerne med jer. I håb om at skabe efterklang.

Idé

Det tilfældige indfald. Ideen er ikke en ensom genistreg og behøver ikke noget kys af musen. En god idé møder et modtagende sind. Nemlig i rette øjeblik. Omhyggelig håndtering af fine idéer anbefales.

Serendipity

Princippet om det „lykkelige tilfælde“ sker, når det modtagende sind får en god mulighed. Det åbne sind er derved en uundværlig betingelse. Diversitet i omgivelserne fremmer sandsynligvis det lykkelige sammentræf.

Innovation

Er overførsel fra en god idé til merværdi. Ikke hver idé er en innovation. Og ikke hver nyskabelse er en god idé. Det er en lang og anstrengende vej. Og ud over vedholdenhed og tolerance mod frustration behøves som regel også yderligere kompetencer.

Kreativitet

Dette er det første kulturelle trin i værdikæden. Uden det er alt intet. Kreativitet er livsmaterialet, dvs. kimcellen i innovation.

Kreative erhverv

Kreative er således skabere af indhold. Ikke kun leverandører af komponenter. Skal de kreative erhvervs potentiale for proces-, social-, og produktinnovationer aktiveres, må de kreative i innovationsøkosystemet beskyttes. Så vidt, hvad der angår relevansen af politisk ansvar.

Kreativ Biotop

Det, der i oplysningstiden var caféernes rolle, nemlig idékøkkener, hvor aktører fra forskellige områder kom sammen, er i dag flyttet til de digitale platforme. Men den personlige kontakt må ikke forsvinde. Således ville det være godt at implementere communities, der dyrker bindende relationer.

Relationer

Symbiose, alliance eller parasitisme? Jo mere fordele der er, og jo mere nærende en relation er for begge sider, jo mere sandsynligt når kreative individers ideer næste trin i et innovationsøkosystem. Kvalitativ pleje af relationer fremmer ko-evolutionære processer.

Rope team

En lukket gruppe af bjergbestigere, hvor sammenholdet er baseret på gensidig tillid. Alle må arbejde sammen. Et rope team har et enkelt mål: toppen. Der findes en leder, der definerer etappemål og sikrer routen. Ulempen er, at alle styrter ned, hvis den øverste laver en fejl. Et rope team er strengt hierarkisk.

Netværk

Det åbne netværk derimod er demokratisk. Hvis en knude går i stykker, må de andre holde rebet sammen. Netværket kan vokse, netop fordi det er åbent og byder på mange kontaktoverflader. Og det er ikke rettet mod et specielt mål. Aktørerne tilføjer informationer, uden at vide, hvad de får ud af det. Netværk er uundværlige i kreative biotoper.

Intervention

Indgreb i eksisterende systemer med en venlig, støttende og, hvis nødvendigt, rettende hensigt.

Invasion

Angreb på et bestående system med målet om fjendtlig overtagelse.

Kohærens

Det betyder sproglig sammenhæng. I komplekse tankegange er det nødvendigt, at den indre logik af aflednings- og forklaringsrelationer kan forstås.

Konvergens

Det betyder, at vende sig mod og nærme sig hinanden, med hensigten at stemme overens. Det drejer sig om, sprogligt at bevæge sig mod et fælles mål.

Vision

Strategisk mål på det finale virkeniveau (engl. goal)

Mission

Taktisk opgave på det operative formålsniveau (engl. task)

Strategi (HVAD)

Begreb i politikken, hvor man enes på et langsigtet mål (=10 år)

Taktik (HVORDAN)

Begreb fra militæret på operativt plan, om kortsigtet at nå etappemål; reagerer fleksibelt og tilpasser sig.

Dette projekt finansieres af midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling

Interreg

Deutschland - Danmark

EUROPEAN UNION

W **VekselWirk**

muthesius
kunsthochschule